
Saksnr: 2019/121-48
Saksbehandlar: Ingrid Holm Svendsen

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Administrasjonsutvalet		15.04.2021
Fylkesutvalet		01.06.2021
Fylkestinget		16.06.2021

Arbeid med internkontroll og resultat av eksterne tilsyn i 2020

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget tek orienteringa om arbeidet med internkontroll til vitande og ber fylkesrådmannen følgje opp dei prioriterte oppfølgingsområda med mål og tiltak som det sentrale arbeidsmiljøutvalet har peika på.
2. Fylkestinget tek orienteringa om gjennomførte statlege tilsyn til vitande.
3. Fylkestinget ber fylkesrådmannen syte for at det vert etablert felles system og rutinar som tek vare på ansvaret som skuleeigar i høve opplæringslova og sikrar god og einskapleg oppfølging av statlege tilsyn.

Samandrag

Vestland fylkeskommune har stor merksemd på systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerheit (HMS) i organisasjonen. Dette viktige arbeidet skal leggje grunnlag for ein helsefremjande og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full tryggleik mot fysiske og psykiske skadeverknader, og som støtter opp om eit inkluderande arbeidsliv for alle tilsette. Arbeidet vert følgt opp gjennom lokale arbeidsmiljøutval. Det er gjennomført årleg rapportering/internkontroll av dette arbeidet i 2020. Som skuleeigar har Vestland fylkeskommune eit særleg ansvar for å ta vare på helse, miljø og sikkerheit hos elevane. Det er gjennomført statleg tilsyn i 2020 som har avdekket avvik, som gjennom aktuelle tiltak no er lukka. Tilsyn med vaksenopplæringa i regi av Statsforvaltaren i Vestland er i arbeid. Eit tilsyn som Arbeidstilsynet tidlegare har gjennomført med operatørselskap der Skyss er oppdragsgivar, er framleis i prosess.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg:

1. Oversyn over svara frå internkontrollrapporteringa for 2020

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I tråd med §25-2 i kommunelova skal fylkesrådmannen med verknad frå 1. januar 2021 rapportere minst éin gang i året til fylkestinget om arbeidet med internkontroll i organisasjonen og resultat av statlege tilsyn med verksemda.

I denne saka gjer fylkesrådmannen greie for arbeidet med internkontroll i organisasjonen og prioriterte tiltak knytt til dette arbeidet i 2021. Vidare gjer fylkesrådmannen greie for resultatata av dei statlege tilsyna som vart gjennomført med einingar i Vestland fylkeskommune i 2020.

Arbeidet med helse, miljø og sikkerheit (HMS) i Vestland fylkeskommune skal leggje grunnlag for ein helsefremjande og meiningsfylt arbeidssituasjon, som gir full tryggleik mot fysiske og psykiske skadeverknader, og som støtter opp om eit inkluderande arbeidsliv for alle tilsette i VLFK.

Vestland fylkeskommune har organisert HMS-arbeidet sitt med eit sentralt arbeidsmiljøutval (AMU) for heile fylkeskommunen og totalt 56 lokale AMU. Det er og etablert eit eige AKAN-utval. Det er utpeikt lokale HMS- og kvalitetskoordinatorar i alle avdelingar og ved alle skular. Vernetenesta er sett opp med fylkeshovudverneombod i full stilling og assisterande fylkeshovudverneombod i 60 prosent stilling. I tillegg kjem ei rekke lokale verneombod. Det er inngått avtale med bedriftshelseteneste frå Avonova (tidlegare Stamina). HR-seksjonen har ei eiga faggruppe, HMS og kvalitetsstyring, som følgjer opp HMS-arbeidet, utarbeider nye rutinar og retningsliner og syter for informasjon og kurs i det systematiske HMS-arbeidet.

Organisering og ansvar for HMS i Vestland fylkeskommune går fram av eige styringsdokument i kvalitetssystemet, som er eit elektronisk system (ehandbok) med oversikt over alle sentrale reglement, rutinar og styringsdokument i tillegg til eigne modular for å melde avvik, gjennomføre risiko- og sårbarheitsanalysar og varsle.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget har mynde til å gjere vedtak i denne saka, jfr. kommunelova § 25-2.

Gjennomføring og hovudfunn internkontroll

Dei lokale arbeidsmiljøutvala har plikt til årleg å framvise rapport over aktiviteten sin. Dette har heimel i AML § 7-2 (6) der det vert stilt minimumskrav til rapporten sitt innhald. Denne lovparagrafen gir saman med § 2-3 i forskrift om organisering, leing og medverknad reglar for kva AMU skal handsame og korleis sakshandsaminga skal vere i utvalet.

Lokalt lovpålagd HMS-arbeid skal systematiserast i ein årssyklus. Alle einingar med eige lokalt AMU vedtek si oppsummering av status og aktivitet på HMS-arbeidet. Dette har dei gjort ved å nytte overordna mal for slik årsrapportering.

For året 2020 vart det innsendt rapportar frå alle respondentane: 48 skular (inkl folkehøgskule, fagskular og produksjonsskule), 1 rettleiingsteneste, 3 fylkesadministrasjonar samt Bybanen utbygging, Eigedom, Infrastruktur og veg og Tannhelsetenesta.

I 50 av 56 lokale AMU har leiar og hovudverneombod fylt ut rapporten saman. Grunna kort svarfrist var det 20 av 56 lokale AMU som ikkje hadde rukke å handsame årsrapporten før innsending.

Rapporteringa viser at det er mykje godt HMS-arbeid lokalt i fylkeskommunen. Nokre spørsmål bør få høgare JA-prosent i framtida. Punkt som treng særleg merksemd er mellom anna bruk av avvik som verktøy for forbetring, og bruk av kvalitetssystemet til å publisere lokale rutinar og planar.

Det sentrale arbeidsmiljøutvalet handsama i møte 25. mars i år ei samla saksframstilling av den årlege lokale HMS-rapporteringa og vedtok sju prioriterte oppfølgingsområde basert på svarprosent saman med framlegg til mål for 2021 og tiltak for å nå måla.

Tabellen under viser prioriterte oppfølgingsområde, mål for 2021 og aktuelle tiltak:

Nr.	Spørsmål i AMU-årsrapport 2020	Ja i 2020	Mål 2021	Tiltak
3	Hadde eininga/AMU utforma årshjul (evt. periodisert handlingsplan) for HMS-arbeidet i 2020?	75%	90%	Opplæring av HMS-K-koordinator i årshjulsmodulen i kvalitetssystemet
4	Er det gjennomført vernerundar	88%	100%	a) Fleire HMS grunnkurs i 2021 b) Utarbeide sjekklister for vernerunde
9	Er det kvartalsvis drøfting i AMU av sjukefråværstala i verksemda?	73%	100%	Utarbeide rettleiing for uttak av sjukefråværsstatistikk
10	Har eininga kartlagt forhold ved arbeidsplassen som kan medføre at arbeidstakar vert utsett for vald eller trussel om vald?	61%	90%	Utarbeide sjekklister for slik kartlegging
27	Er det registrert uønskete hendingar/avvik og/eller forbettringsforslag frå avdelinga/eininga i kvalitetssystemet for 2020?	73%	100%	Opplæring og informasjon om avvik
28	Har AMU i eining hatt ein kvartalsvis eller årleg gjennomgang av uønskete hendingar/avvik og/eller forbettringsforslag?	55%	100%	Opplæring og informasjon til AMU-medlemmer
29	Vert lokale rutinar og planar for eininga dokumentert og lagt inn i kvalitetssystemet	27%	100%	Opplæring av HMS-K-koordinator: Korleis produsere og publisere dokument i eHandboka

Rapportmal, metode og saksgang skal fortløpande evaluerast og justerast. Rapportmalen skal reviderast seinast innan utgangen av 2022, i samarbeid mellom arbeidsgjevar og fylkeshovudverneombodet. Det sentrale arbeidsmiljøutvalet i Vestland fylkeskommune skal godkjenne revidert rapportmal.

Eit oversyn over svara frå internkontrollrapporteringa for 2020 ligg i [vedlegg 1](#).

Resultat av statlege tilsyn

Vestland fylkeskommune har hatt ei rekke eksterne tilsyn i 2020. Mange av tilsyna er knytt opp mot skuleanlegga, i form av lokale branntilsyn, eltilsyn, heistilsyn osv.

I 2020 har det vore gjennomført statleg tilsyn og revisjonar/sertifiseringar i regi av Sjøfartsdirektoratet opp mot ein av dei maritime vidaregåande skulane. Statsforvaltaren i Vestland har gjennomført tilsyn med Vestland fylkeskommune som skuleeigar opp mot vaksenopplæringa, der innrettinga ved utvalde skular vart gjennomgått.

Tabellen under viser resultat av statlege tilsyn som er gjennomført i 2020 og avvik frå tidlegare tilsyn som det har vore arbeidd med i 2020:

Eining	Tilsynsmynde	År	Rapporterte avvik	Status
Austevoll vgs	Sjøfartsdirektoratet, Det Norske Veritas	2020	Sjøfartsdirektoratet: Tilsyn med skuleskipet "Stø Kurs" - avvik:	Aktuelle tiltak er gjennomført, avvik

		<p>1. Lage eit system som dokumenterer regelbunden kontroll av alle tankar og lukka rom, med dato og resultat.</p> <p>2. Ein må kontakte SDIR ved Lasteskipsavdelinga for å avklåre om fartøyet skal ha BWMS.</p> <p>3. Det må dokumenterast at UMS/E0-sensorar og alarmgrenser er kontrollert i høve gjeldande regelverk og at arbeidet vert utført i høve til gjeldande intervall.</p> <p>4. Reiarlaget må utarbeide og leggje fram ein kompetansematrise for fartøyet i høve til tonnasje, fartsområde, formål og drift.</p> <p>5. Innskipningsleidere må leggjast fram.</p> <p>6. Eit system som dokumenterer at tykkelsesmåling vert utført må etablerast og leggjast fram. Dette må vise dato og resultat.</p> <p>7. Prosedyre for naudstyring som definerer utstyr og ordregang må leggjast fram.</p> <p>8. Test av brannvarslingsanlegg må leggjast inn i vedlikehaldssystemet</p> <p>DNV:</p> <p>1. Kompetanse knytt til stilling. Korleis sikre at kompetanse vert overført når den som har kompetansen skiftar stilling</p> <p>2. Nytilsette. Bør utarbeide ein rutine knytt til nytilsetting, også undervisningspersonale.</p> <p>3. System for vurdering. Behov for eit felles system som sikrar at nytilsette får god opplæring som</p>	<p>lukka og rapportert til SDIR</p> <p>Aktuelle tiltak er gjennomført, avvik lukka og rapportert til DNV</p>
--	--	--	--

			tek vare på kontinuiteten.	
Opplæringsavdelinga - vaksenopplæring ved Bergen Katedralskole, Voss vgs og Stord vgs	Statsforvaltaren	2020	Rapport over funn/avvik kjem i 2021 og vert følgt opp vidare.	I arbeid
Skyss	Arbeidstilsynet	2018	Tilsyn relatert til bussførarplassens arbeidsmiljø og tryggleik. I denne saka har Skyss ifølge Arbeidstilsynet eit ansvar som oppdragsgivar, medan Nettbuss (no Vy) har arbeidsgivar- ansvaret.	Pågåande prosess

Når statlege aktørar gjennomfører tilsyn, skjer dette i direkte dialog med den einskilde organisatoriske eining, t.d. skule. Korkje fylkesrådmannen eller den aktuelle fylkesdirektør/avdeling vert automatisk varsla om slike tilsyn eller resultatane av desse. Dette er særleg utfordrande innan opplæringssektoren, der storleik og geografisk spreiding gjer informasjonsflyten meir krevjande. Det er difor behov for å etablere eit felles system i Vestland fylkeskommune for oppfølging av ansvaret som skuleeigar etter § 13-10 i opplæringslova og felles rutinar for oppfølging av statlege tilsyn som sikrar oversikt og kontroll på overordna nivå. Dette skal vere på plass i løpet av 2021.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Det er investert i sentrale system for dokumentasjon og oppfølging av HMS og kvalitetsstyring i Vestland fylkeskommune. Årlege utgifter til lisenkostnader og kostnader knytt til ulike revisjonar og sertifiseringar vert dekt i driftsbudsjettet.

Klima: Sertifiseringar innan landbruket sikrar berekraftig produksjon.

Folkehelse: Arbeidet med helse, miljø og sikkerheit (HMS) i Vestland fylkeskommune skal leggje grunnlag for ein helsefremjande og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full tryggleik mot fysiske og psykiske skadeverknader, og som støtter opp om eit inkluderande arbeidsliv for alle tilsette.

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skulemiljø som fremjar helse, trivsel og læring. Dette gjeld både det fysiske og det psykososiale miljøet.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi): Utviklingsplanen har mål om å bidra til eit meir inkluderande arbeidsliv. Vestland fylkeskommune er med sine 6.000 tilsette ein av dei største arbeidsgivarane i fylket. Arbeidet med helse, miljø og sikkerheit som støtter opp om eit inkluderande arbeidsliv for alle tilsette.

Utviklingsplanen har og eit mål om å sikre like moglegheiter til å delta i verdiskaping. Merksemd på trygge rammer rundt oppvekst og utdanning er ein viktig del av dette. Tilsyn gjennomført av statlege og andre eksterne aktørar er med på å sikre at Vestland fylkeskommune driv opplæringsverksemda i tråd med lover og reglar som støtter opp eit trygt og godt skulemiljø.

Konklusjon

HMS-rapporteringa for 2020 gir eit godt oversyn over stoda i det lokale HMS-arbeidet. Det er mykje godt HMS-arbeid lokalt i fylkeskommunen, men nokre område treng oppfølging og forbetring. Fylkesrådmannen vil følgje opp dei punkta som treng særleg merksemd, jfr vedteken tiltaksplan.

Når det gjeld statlege tilsyn, er nokre avvik lukka, medan andre er i prosess. Fylkesrådmannen vil følgje opp at Vestland fylkeskommune etablerer felles system og rutinar som tek vare på ansvaret som skuleeigar i høve opplæringslova og sikrar god og einenskapleg oppfølging av statlege tilsyn.